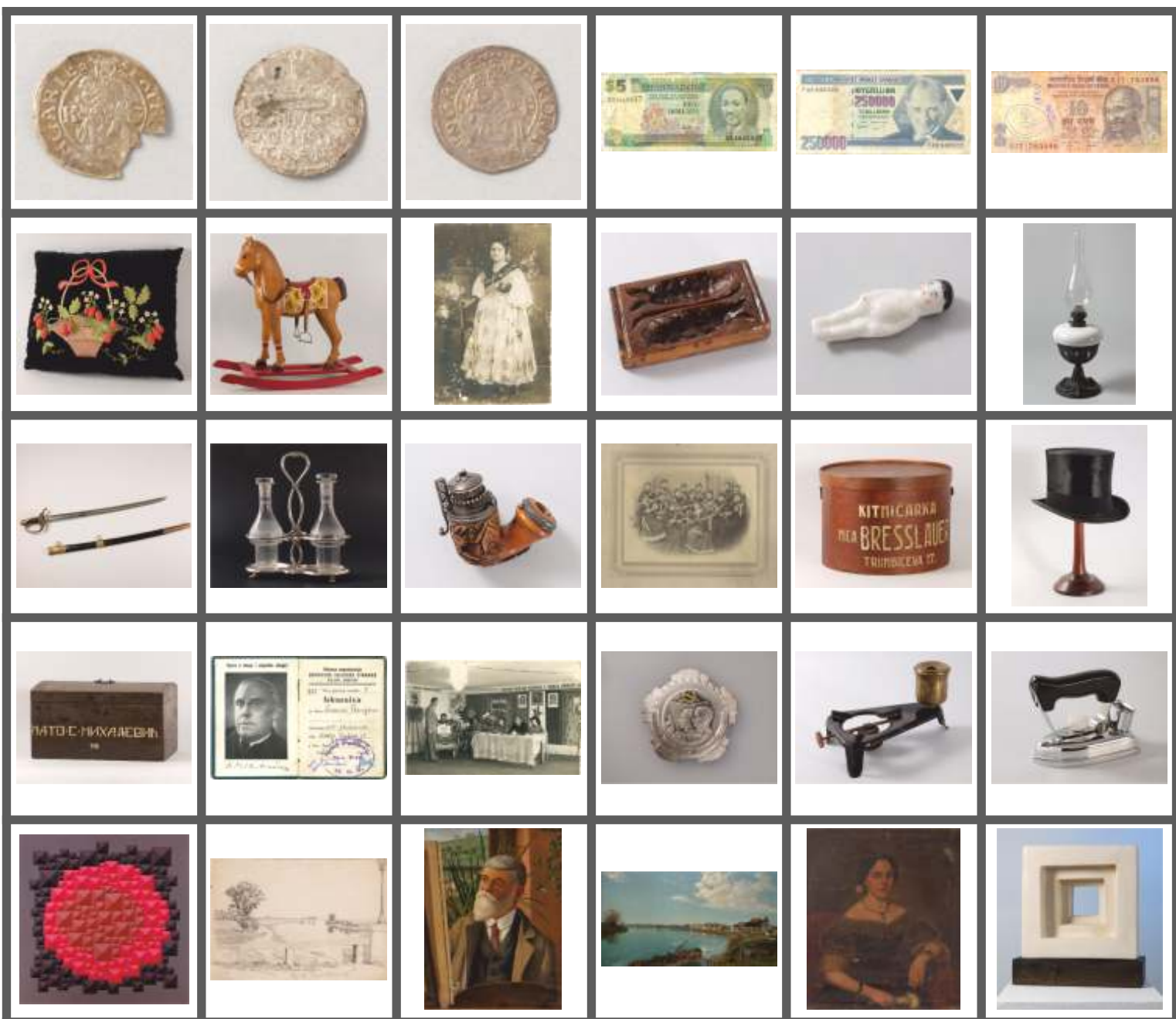

SAKUPLJAMO ZAJEDNO

PRINOVE 2011. - 2015.

MUZEJ BRODSKOG POSAVLJA
Slavonski Brod

SAKUPLJAMO ZAJEDNO
PRINOVE 2011. - 2015.

prosinac 2016. – veljača 2017.

*Izložba je financirana sredstvima Ministarstva kulture Republike Hrvatske i
Brodsko-posavske županije.*

SAKUPLJAMO ZAJEDNO

Među prvim dokumentima Gradskog i arheološkog muzeja, današnjeg Muzeja Brodskog Posavlja je Pravilnik muzeja i biblioteke gradske općine u Slavonskom Brodu iz 1934. godine koji već u prvim redcima propisuje: *...Muzeju je cilj da prikuplja starine iz narodne i inostrane prošlosti bez obzira na njihovu vrstu i kakvoću kao i sve etnografske i folklorističke vrijednosti. U Muzeju grada Slav. Broda naročito će se prikupljati predmeti koji se odnose na postanak Slav. Broda, na razvoj gradske uprave, religioznog osjećanja, običaje i kulturno-prosvjetni rad; zatim planovi i slike starog Broda, fotografije i umjetničke slike koje se odnose na Slavonski Brod, oružje i novac iz raznih historijskih razdoblja, materijal koji se odnosi na zanatstvo, trgovinu saobraćaj i sve drugo što se može smatrati dragocjenim spomenikom ili relikvijom iz istorije i života Slav. Broda i okoline. Svi ti predmeti moraju biti sačuvani za buduće generacije da tako posluže Muzeju u njegovom aktivnom radu na širenju i održavanju interesa i ljubavi preme gradu Sl. Brodu ne samo u naučnim krugovima već i u najširim narodnim slojevima....“*

Od samog osnutka Muzeja Brodskog Posavlja jasno je definiran smisao postojanja ustanove, ciljevi kojima se moraju voditi djelatnici u planiranju stručnog rada kao i smjernice pri popunjavanju muzejskih zbirki. Gotovo istovjetno, aktualna *Misija* ustanove definira Muzej Brodskog Posavlja *kao opći muzej koji sakuplja, istražuje i prezentira materijalnu građu i dragocjene nematerijalne fenomene te vodi brigu o sveukupnim baštinskim vrijednostima na prostoru brodskog Posavlja.*

Politika sakupljanja, odnosno upravljanja muzejskim zbirkama Muzeja Brodskog Posavlja i danas se odvija u skladu s osnivačkim i drugim aktima koji reguliraju muzejsku djelatnost: Statutom, Pravilnikom o unutrašnjem ustrojstvu i načinu rada muzeja, Zakonom o muzejima, Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, Pravilnikom o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, za njihov rad, te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije, Etičkim kodeksom za muzeje kao i drugim međunarodnim konvencijama i preporukama te ostalim propisima relevantnim za kulturu.

Temeljem navedenog, ali prije svega kroz neposrednu kontinuiranu suradnju s matičnim muzejima, konzervatorskim odjelima i drugim srodnim ustanovama, privatnim sakupljačima te zainteresiranim građanima, nastoji se primarno postići cilj što cjelovitijeg uvida u baštinske resurse Grada Slavenskog Broda i brodskog Posavlja, u svrhu pravovremenog organiziranja što kvalitetnije skrbi za vrijednosti koje ostavljamo budućim naraštajima, a u kontekstu politike sakupljanja nastoji se da se građa ovisno o području s kojega dolazi sačuva i u konačnici završi u nadležnosti muzejske institucije koja ga teritorijalno pokriva.

Kustosi su samostalni u planiranju stručnog rada i definiranja strategije sakupljanja građe, odnosno popunjavanja zbirki. Strategija se planira u okviru Strateškog plana ustanove, provođenjem obveznih revizija građe, njezinom inventarizacijom, upisivanjem zbirki u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, što sve doprinosi mogućnosti evaluacije stanja zbirki u svrhu njihovog daljnjeg popunjavanja određivanjem prioriteta.

Sakupljanje građe je jedna od temeljnih djelatnosti Muzeja Brodskog Posavlja, i kroz protekle 82 godine njegova postojanja fundus broji više od 65.000 jedinica građe razvrstane u 42 zbirke unutar sedam odjela. U proteklih pet godina, u razdoblju 2011.-2015. obogatio je svoje zbirke sa više od 3000 predmeta/jedinica građe.

U sastavu Muzeja Brodskog Posavlja su Preparatorska radionica i knjižnica s vrijednim knjižničnim fondom iz razdoblja od 18. stoljeća do danas. Brojnim edukativnim i izložbenim sadržajima kroz aktivnu komunikaciju sa zajednicom, uvažavajući interese pojedinca i skupina, Muzej pridonosi osvještavanju važnosti kulturne baštine i zavičajnih vrijednosti, osnaživanju i promoviranju kulturnog identiteta.

Danijela Ljubičić Mitrović

RUBIN (KORUND)

dragi kamen

visina 1,6 cm, širina 1,65 cm

Tanzanija

MBP-23390

otkup

Kristal rubina, intenzivne tamnoružičaste boje, veličine 7 mm.

Neobrađen (neizbrušen), slabo proziran, staklastog do mutnog sjaja.

PRIRODOSLOVNI ODJEL

Prirodoslovni odjel čine četiri zbirke: *Geološko-paleontološka*, *Mineraloško-petrografska*, *Botanička* i *Zoološka* zbirka. Odjel osnovan 1961. godine kontinuirano prikuplja građu i popunjava fundus otkupima i darovima građana. Prvog kustosa i voditelja, dobio je 1991. godine kada je u Muzeju zaposlen geolog i paleontolog Dinko Kozak, koji je započeo sa sustavnim istraživanjima i prikupljanjima fosilnog materijala na Dilj gori te je ubrzo značajno proširio i brojnim nalazima obogatio geološko-paleontološku zbirku, temeljnu i najstariju zbirku Prirodoslovnog odjela.

Prikupljeni materijal *geološko-paleontološke* zbirke u najvećoj mjeri potječe s Dilj gore, dok je manji dio iz drugih dijelova Hrvatske i inozemstva. Najstariji predmeti datiraju od prije 18 milijuna godina, iz vremena najstarijih sedimentnih i eruptivnih stijena s područja broskog Posavlja. Od fosilnog materijala najbrojniji su nalazi mekušaca (školjkaša i ježeva) iz geološkog razdoblja neogena, za vrijeme kojeg se na ovim prostorima prostiralo Panonsko more, koje je bilo toplo i plitko, a nekadašnji pijesci s njegova dna, danas su stijene koje grade Dilj goru. U tim stijenama nalaze se mnogobrojne okamine školjkaša roda *Pecten* i ježinaca roda *Clypeaster*, koje svjedoče raznovrsnosti života ovog dugog geološkog razdoblja, koje traje i danas. U posljednjih pet godina terenskim istraživanjima za zbirku je prikupljeno ukupno 59 različitih fosilnih školjkaša i ježinaca. Darovima je prikupljeno 15 uzoraka stijena i djelomično fragmentiranih školjkaša. Zbirka danas broji ukupno 1048 jedinica građe.

Mineraloško-petrografska zbirka značajno je obogaćena otkupom mineraloške zbirke fra Marija Crvenke, koja broji 315 minerala prikupljenih na lokalitetima diljem svijeta. Minerali su raznoliki, a zastupljeni su gotovo svi mineralni razredi: samородni elementi koji uključuju zlato, srebro i bakar, zatim sulfidne rude poput pirita, sfalerita i galenita, oksidni minerali u koje ubrajamo korund, hematit i kremen koji je ujedno i mineral s najvećim brojem varijeteta (ahat, ružičnjak, gorski kristal, čađavac, mliječnjak, tigrovo oko, kalcedon, jaspis, sard i drugi). Značajan dio zbirke čine silikatni minerali poput berila, cirkona, topaza, granata i epidota, no svakako najdragocjeniji su primjerci dragog kamenja poput dijamanta, smaragda, rubina i turmalina, prikupljeni u svjetskim rudnicima od Brazila, preko Afrike i Madagaskara do srednje Azije i Rusije. Darom Hrvatskog prirodoslovnog muzeja zbirci je dodano devet primjeraka kianita, pegmatita, mramora i pelagozita. Zbirka danas broji 373 jedinice građe.

Za *zoološku* zbirku otkupljeni su dermoplastični preparati crvene lisice i vjeverice, a dermoplastični preparat patke kržulje dobiven je na dar. U zoološku zbirku upisano je i 300 od ukupno 485 egzotičnih recentnih puževa i školjkaša, koji su otkupljeni u sklopu prirodoslovne zbirke fra Marija Crvenke. Potječu iz mora sa svih strana svijeta pa tako postoje primjerci s Filipina, Havaja, južnog Pacifika, obala Australije i Sredozemlja. *Botanička* zbirka je u nastajanju.

Ivana Marušćak

BODEŽ

rijeka Sava kod Slavonskog Šamca

rimsko doba, 2. stoljeće

željezo

dužina 38,2 cm, širina 8,3 cm

MBP-22475

dar

Rimski vojnički bodež (*pugio*) jednostavnog je izgleda, bez dekoracija. Jabučica ima oblik dva luka, čvor na sredini drške je malen. Bodež je vrlo stanjen na sredini oštrice. Središnje rebro je prisutno i sa strane ima kanale.

ARHEOLOŠKI ODJEL

U vremenskom periodu od 2011. do 2015. godine zbirke Arheološkog odjela popunjene su građom pronađenom tijekom provedenih probnih i zaštitnih arheoloških istraživanja, arheološkim terenskim pregledima te darovanjem. U proteklih pet godina izvršeni su brojni arheološki terenski pregledi - rekognosciranja terena, probna i zaštitna arheološka istraživanja te arheološki nadzori na području zaštićenog arheološkog područja grada Slavenskog Broda kao i na prostoru Brodsko-posavske županije.

Arheološkim terenskim pregledima - rekognosciranjima terena otkriveno je i evidentirano 35 novih, do sada nepoznatih arheoloških nalazišta od prapovijesti preko antike do srednjeg vijeka. Arheološka rekognosciranja provedena su: na trasi naftovoda Donja Vrba-Ručica (2012.), na trasi vodovoda i plinovoda za JANAF u Donjoj Vrbi (2012.), na području lokaliteta Staro Završje u selu Završje (2013.), na prostoru srednjovjekovnih utvrda broskog Posavlja (2014.), na trasi plinovoda na području Sredanaca (2014.), na trasi lokalne ceste od Garčina do Surevice (2014.), na području Gospodarske zone "Rižino polje" u Brodskom Stupniku (2014.), na trasi rekonstrukcije lokalne ceste od sela Godinjak preko Gornjih i Donjih Crnogovaca do sela Laze (2015.), na trasi srednjetačnog plinovoda na području sela Brodski Stupnik, Stupnički Kuti, Bebrina, Kaniža, Banovci, Šumeće, Zbjeg i Dubočac (2015.), na trasi cestovnog kolnika i pješačkih staza u Domobranskoj ulici u Bukovlju (2015.), na trasi vodovodne mreže visoke zone na području Bukovlja i Vranovaca (2015.), na trasi vodovodne mreže na području Šušnjevac i Korduševaca (2015.), na području postrojenja za konfekcioniranje povrća u Orubici (2015.), na području lokalne ceste i cestovnog mosta na dionici Vrbje-Bodovaljci (2015.). Izvršeni su i terenski obilasci arheoloških nalazišta Mrsunjski lug u Brodskom Stupniku i lokaliteta Mijino selo u Starim Perkovicima (2015.) kao i novootkrivenog podvodnog arheološkog lokaliteta u rijeci Savi na Poloju kod Slavenskog Broda (2015.).

Probna arheološka istraživanja izvršena su u zaštićenoj arheološkoj zoni grada Slavenskog Broda radi izgradnje raznih stambeno-poslovnih građevina: u Ulici Ivana Gundulića 2 (2011.), Ulici Ivana Gundulića 18 (2012.), Ulici Josipa Jurja Strossmayera 16 (2012.), Ulici Nikole Zrinskog 10 (2012.), Ulici Stanka Vraza 26 (2012.), Ulici sv. Florijana 2 (2012.), Ulici Tome Bakača 38 (2013.), Ulici Vjekoslava Karasa 14 (2014.) te na području Luke Brod na lokalitetima Gornja Vrba-Savsko polje i Ručica-Glogove-Praulje (2014.) i na lokalitetu Ručica-Crnice I (2015.).

Zaštitna arheološka istraživanja provedena su na lokacijama u zaštićenoj arheološkoj zoni grada Slavenskog Broda: u Ulici Ivana Gundulića 2 (2011.), Trgu pobjede 19 (2012.), Ulici Stanka Vraza 26 (2012.) te na arheološkom lokalitetu Bjeliš u Slavanskom Brodu na prostoru obuhvata izgradnje infrastrukture Gospodarsko-proizvodne zone "Bjeliš-zapad" (2011.). Na području Luke Brod, na lokalitetu Ručica-Crnice II provedena su zaštitna istraživanja na trasi IPA Projekta "Sustav vodoopskrbe i odvodnje s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda Slavenskog Broda" (2012.) i na trasi izgradnje kanalizacijskog kolektora "B8" za prihvrat otpadnih voda naselja Gornja Vrba, Ručica i Bjeliš (2012.). Zaštitna istraživanja provedena su i na prostoru Vodenog mosta u Tvrđavi Slavonski Brod (2012.-2013.), na trasi plinovoda i vodovoda za JANAF (2013.) i na lokalitetima Ručica-Crnice I, Ručica-Crnice II, Ručica-Praulje, Ručica-Glogove-Praulje na području Luke Brod (2015.).

Arheološki nadzori provedeni su nad zemljanim radovima pri izgradnji i rekonstrukciji različitih građevina kao i raznih infrastrukturnih objekata: na trasi Regionalnog vodoopskrbnog sustava istočne Slavonije na dionici Bicko Selo-Slavonski Brod (2011.), nad zemljanim radovima pri izgradnji bazena u Slavanskom Brodu (2011.), na rekonstrukciji i izgradnji čvorišta na

vodoopskrbnoj mreži u Slavonskom Brodu (2011.-2012.), na trasi kanalizacijskog kolektora "B8" za prihvata otpadnih voda Gornje Vrbe, Ruščice i Bjeliša (2011.-2012.), na području izgradnje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Slavonskog Broda s pristupnicom na lokaciji Vijuš (2012.), nad zemljanim radovima pri izgradnji trgovačkog centra "Coloseum" u Slavonskom Brodu (2011.), na trasi Dovodnog melioracijskog kanala za navodnjavanje Biđ-Bosutskog polja (2011.-2012., 2014.-2015.), nad zemljanim radovima pri rekonstrukciji Gradske tržnice u Slavonskom Brodu (2012.-2013.), na trasi kanalizacijske mreže Podvinje-Janiševac (2012.), na trasi sustava otpadnih voda Slavonski Brod-Šestinac (2012.), na trasi vodovodne mreže Slavonski Brod-Janiševac (2012.), na trasi vodovodne i plinske mreže za JANAF u Donjoj Vrbi (2013.), na trasi izgradnje kabelskog dalekovoda u Jarugama i priključak trafostanice "Hidročvor Sava" (2014.), na trasi izgradnje EEN objekta na području Elektre Slavonski Brod (2014.), na trasi izgradnje električnih kabelskih instalacija od Bjeliša do Ulice Stanka Vraza u Slavonskom Brodu (2014.), na trasi izgradnje pristupnog makadamskog puta do BS Ruščica za JANAF (2014.), pri iskopu zemljanog materijala na području Luke Brod (2014.) i na području graničnog prijelaza u Svilaju (2015.).

Također su provedena i arheološka istraživanja u svrhu legalizacije nezakonito izgrađenih objekata na području zaštićenog arheološkog područja grada Slavonskog Broda: u Ulici Stanka Vraza 37 (2013.), Ulici Ferde Filipovića 104 (2013.), Ulici Krste Frankopana 2 (2013.) i Ulici Branimira Livadića 16 (2014.).

U Arheološkom odjelu muzeja čuva se, sakuplja, obrađuje i prezentira arheološka građa od prapovijesti preko antike do srednjeg vijeka koja je razvrstana u sedam zbirki: Neolitička zbirka, Eneolitička zbirka, Brončanodobna zbirka, Zbirka ostava kasnog brončanog doba, Željeznodobna zbirka, Antička zbirka i Srednjovjekovna zbirka. U proteklom petogodišnjem vremenskom periodu najveći dio arheološke građe prikupljen je provedenim arheološkim istraživanjima, a manji dio predmeta pristigao je darovanjem.

Neolitička zbirka obogaćena je velikim brojem nalaza keramičkih predmeta i kamenih artefakata s novootkrivenog nalazišta starčevačke kulture iz mlađeg kamenog doba (6. tisućljeće prije Krista) prikupljenih tijekom zaštitnog istraživanja na lokalitetu Bjeliš u Slavonskom Brodu na području Gospodarsko-proizvodne zone "Bjeliš-zapad". Znatno broj ulomaka keramičkog posuđa i cijepanih kamenih alatki sopotske kulture iz mlađeg kamenog doba pronađen je 2014. godine tijekom izvršenog probnog arheološkog istraživanja na lokalitetu Gornja Vrba-Savsko polje na području Luke Brod. Tijekom ljeta 2011. godine Neolitičkoj zbirci darovana je 61 kamena alatka sopotske kulture iz mlađeg kamenog doba (5. tisućljeće prije Krista) koje su prikupljene iz strojno izbačene zemlje na lokalitetu Gornja Vrba-Savsko polje na trasi željezničkog kolosijeka u Luci Brod. Iste, 2011. godine Neolitičkoj zbirci darovana je i jedna kamena jezgra pronađena u Gornjoj Bebrini. Tijekom 2015. godine Neolitičkoj zbirci darovan je dio motike s rupom za nasad koja je izrađena od jelenskog roga, a pronađena je u rijeci Savi na potezu od sela Novi Grad do sela Jaruge. S arheološkog lokaliteta Mijino selo u Starim Perkovcima darovan je 2015. godine ulomak kamene sjekire s rupom za nasad drvene drške koja je pronađena na površini oranice, a pripada sopotskoj kulturi iz mlađeg kamenog doba.

Eneolitička zbirka uvećana je darovanim ulomkom keramičke šalice badenske kulture iz razdoblja bakrenog doba.

Brončanodobna zbirka obogaćena je keramičkim i drugim nalazima te prilozima s novootkrivenog groblja grupe Barice-Gređani iz starije faze kulture polja sa žarama (14.-13. stoljeće prije Krista) dijelom istraženim na trasi izgradnje na području Gospodarsko-proizvodne zone "Bjeliš-zapad" na lokalitetu Bjeliš u Slavonskom Brodu. Zbirci su 2011. godine darovana četiri brončana predmeta iz perioda kasnog brončanog doba koji su pronađeni u strojno izbačenoj zemlji na lokalitetu Gornja Vrba-Savsko polje u Luci Brod. Tijekom 2014. godine Brončanodobnoj zbirci darovano je sedam ulomaka keramičkog posuđa, dva ulomka keramičkog pršljena i jedna kamena alatka iz kasnog brončanog doba koji su prikupljeni iz

strojno izbačene zemlje kopane radi kanalizacije na lokalitetu Bjeliš u Slavonskom Brodu. Brončanodobnoj zbirci je tijekom 2015. godine darovano oko desetak ulomaka keramičkog posuđa koje datiraju iz brončanog doba, a pronađeni su u rijeci Savi i na slavonskoj obali rijeke od istočnog izlaza sela Novi Grad do zapadnog ulaza u selo Jaruge.

Željeznodobna zbirka popunjena je nalazima keramičkog posuđa keltsko-latenske kulture iz mlađeg željeznog doba s novootkrivene lokacije u Ulici Ivana Gundulića 2 u Slavonskom Brodu, pronađenih tijekom probnih i zaštitnih istraživanja 2011. godine u zaštićenoj arheološkoj zoni Grada. Tijekom 2015. godine Željeznodobnoj zbirci darovana su četiri keramička pršljenka za vreteno pronađena na nalazištu Sredanci-Seoca. Darovanjem je 2015. godine Željeznodobna zbirka obogaćena s oko petnaestak ulomaka keramičkog posuđa iz mlađeg željeznog doba koji su pronađeni u rijeci Savi i na njenoj lijevoj obali od istočnog izlaza sela Novi Grad do zapadnog ulaza u selo Jaruge.

Antička zbirka se razvijala zahvaljujući darovima i terenskim istraživanjima. Darovana su 53 keramička i metalna, najvećim dijelom brončana predmeta. Krajem 2011. pristiglo je nekoliko primjeraka rimskog građevinskog materijala izronjenih iz Save kod Slavanskog Broda. Početkom sljedeće godine darovan je željezni rimski vojnički bodež, pronađen u Savi kod Slavanskog Šamca. Tijekom 2014. primljen je niz sitnih brončanih predmeta za svakodnevnu upotrebu poput raznovrsnih fibula koje su služile za kopčanje nošnje, dijelova nakita, jednog žetona i zvonca te pisaljke, metalnog instrumenta jednog zaoštrenog, a drugog u obliku lopatice raskovanog kraja. Ovi predmeti potječu s različitih lokaliteta s područja brodskog Posavlja. U drugoj polovici 2015. primljeni su ulomci rimskodobnog keramičkog posuđa sakupljeni u Savi na području od završetka Jaruga do ulaza u Novi Grad.

Srednjovjekovna zbirka obogaćena je arheološkim nalazima keramičkog posuđa i metalnim predmetima iz vremena srednjeg vijeka s novootkrivenih lokacija u Ulici Ivana Gundulića 2 i u Ulici Stanka Vraza 26 u Slavonskom Brodu, pronađenih tijekom probnih i zaštitnih istraživanja u zaštićenoj arheološkoj zoni Grada. Manji broj srednjovjekovnih nalaza pronađen je tijekom zaštitnih istraživanja na trasi izgradnje na području Gospodarsko-proizvodne zone "Bjeliš-zapad" na lokalitetu Bjeliš u Slavonskom Brodu. Pokretni arheološki nalazi iz srednjeg vijeka, ponajviše ulomci keramike pronađeni su i tijekom probnog arheološkog istraživanja u Luci Brod na lokalitetima Gornja Vrba-Savsko polje i Ruščica-Glogove-Praulje provedenih u ljeto 2014. godine. Srednjovjekovnoj zbirci darovan je 2015. godine veći broj ulomaka srednjovjekovnog posuđa te metalnih predmeta pronađenih u rijeci Savi i na slavonskoj obali rijeke od istočnog izlaza sela Novi Grad do zapadnog ulaza u selo Jaruge. Iste, 2015. godine darovani su i ulomci srednjovjekovne keramike pronađeni na području srednjovjekovne gradine Petnje kod sela Završja te na prostoru brodske Tvrđave. Veći broj metalnih predmeta prikupljenih na širem prostoru od Petnje do Vinogorja te na prostoru utvrde Turski grad kod Lovčića i Završja darovan je Srednjovjekovnoj zbirci tijekom 2014. godine.

U Arheološki odjel Muzeja Brodskog Posavlja pohranjen je dio arheološkog materijala i pripadajuće dokumentacije s probnih i zaštitnih arheoloških istraživanja koja su na području zaštićenog arheološkog područja grada Slavanskog Broda i brodskog Posavlja provele privatne arheološke tvrtke i druge institucije, a pronađeni su pokretni arheološki nalazi iz prapovijesti, antike i srednjeg vijeka.

*Josip Lozuk
Lidija Miklik-Lozuk
Ivana Artuković Župan*

UGARSKI NOVAC

Lovčić - Turski grad

srednjovjekovni period, 1458. - 1490.

srebro

promjer 1,4 cm

MBP-25704

dar

Avers: grb ugarske kraljevine u sredini, uokolo natpis: + M MATHIE R VNGARIE

Revers: lik Gospe s Isusom, uokolo natpis: PATRON — VNGARIE

Srebrni novac pronađen slučajno na prostoru utvrde Turski grad nedaleko sela Lovčić. Kovanicu je dao iskovati hrvatsko ugarski kralj Matija Korvin koji je vladao od 1458. do 1490. godine.

NUMIZMATIČKI ODJEL

Numizmatička zbirka Julija Hoffmanna, osnivača Muzeja Brodskog Posavlja, koja je brojila 3500 komada numizmata, bila je temeljna zbirka prilikom osnivanja muzeja u Slavonskom Brodu 1934. godine. Julije Hoffmann, kao prvi kustos i ravnatelj novoosnovanog muzeja nastavio je s velikim žarom prikupljati različite muzealije pa tako i numizmate. Zbirku koju je poklonio prilikom osnutka Muzeja uvećao je za oko 1000 komada kovanica i oko 1500 komada papirnog novca.

Nakon njegovog odlaska u mirovinu 1947. godine, nastavljen je rad na popunjavanju zbirke koja je danas višestruko uvećana: terenskim istraživanjem, kupnjom i darovanjem. Zbog velikog broja i vrijednosti numizmata, zbirka je 2010. godine prerasla u Numizmatički odjel koji ima pet zbirki: Zbirka antičkog novca do 6. stoljeća, Zbirka srednjovjekovnog novca od 7. do 16. stoljeća, Zbirka povijesnog novca od 16. do 19. stoljeća, Zbirka suvremenog novca 20./21. stoljeća i Zbirka papirnog novca. U svim zbirkama Numizmatičkog odjela Muzeja čuva se 13364 komada kovanica i papirnog novca.

Zbirka antičkog novca do 6. stoljeća u periodu od 2011. do 2015. godine uvećana je darovanjem i otkupom za 162 komada rimskih carskih kovanica. Uglavnom se radi o kovanicama izrađenim iz bronce, male težine i promjera, a u većini se datiraju u 3. i 4. stoljeće. Potječu s raznih lokaliteta, a najvažniji su Završje – Gradište, Donji Andrijevi – Stara sela, Slavonski Brod obala Save ...

Zbirka srednjovjekovnog novca od 7. do 16. stoljeća – obogaćena je tijekom proteklih pet godina za 6 komada novca. Radi se o srebrnom novcu iz 14. do 16. stoljeća, a pripada hrvatsko-ugarskim kraljevima. Kovanice potječu s Turskog grada nedaleko sela Lovčić i Katuna u blizini Surevice.

Zbirka povijesnog novca od 16. do 19. stoljeća uvećana je za 4 kovanice otkupom i darovanjem. Numizmati uglavnom pripadaju Habsburškoj monarhiji, a kovani su u 19. stoljeću.

Zbirka suvremenog novca 20./21. stoljeća upotpunjena je s 74 komada kovanica raznih država, a najbrojniji su numizmati s područja bivše Jugoslavije.

Zbirka papirnog novca uvećana je za 23 novčanice raznih zemalja svijeta, a većina novčanica potječe s područja nekadašnjih država na ovim prostorima: Jugoslavije i Habsburške monarhije.

Josip Lozuk

OBITELJSKA FOTOGRAFIJA

Slavonski Brod, 1902.

papir

visina 16,5 cm, širina 10,3 cm

MBP-15552

otkup

Fotografija snimljena 29. svibnja 1902. u atelijeru brodskog fotografa N. Rajšića

ETNOGRAFSKI ODJEL

Sustavno sakupljanje, obrada te prezentacija etnološke građe započela je zapošljavanjem etnologa Zvonimira Toldija i osnivanjem Etnografskog odjela 1972. godine, koji tada broji 400 predmeta, uglavnom dijelova nošnji. Danas Etnografski odjel u svojih devet zbirki čuva više od 5000 predmeta sakupljenih terenskim istraživanjima sela broskog Posavlja te darovima i otkupom.

U proteklih pet godina etnografske su zbirke upotpunjene s 280 jedinica raznovrsne građe. *Zbirka tradicijskog gospodarstva i zanata*, koju čine predmeti izrađeni i korišteni u svakodnevnim gospodarskim aktivnostima (predmeti lončarskog, stolarskog i kovačkog obrta, košaraštva, pčelarstva, ribolovstva, vinogradarstva i prerade hrane, poljodjelski alati i pomagala te pomagala za obradu tekstilnih sirovina), bogatija je za 145 predmeta od kojih se izdvaja donacija 80 kalupa za paprenjake, 45 različitih tipova preslica i 20 komada stolarskih alati.

Zbirka pokućstva i kućnog inventara upotpunjena je sa 60 predmeta, od čega većinu čini 50 porculanskih lampi iz razdoblja secesije.

Zbirka tekstila čuva predmete korištene za opremanje i ukrašavanje tradicijskog doma i svjedoči o vrsti, načinu izrade te korištenju tekstila seoskih domaćinstava u prošlim vremenima, a bogatija je za 20 predmeta, torbi za sjetvu, *peškira* te uzoraka veza i tkanja.

Zbirka narodnih nošnji uvećana je s 15 pojedinačnih dijelova odjeće, od čega su dva ženska kaputa od smeđeg sukna - kabanice s kraja 19. stoljeća.

Zbirka igračkaka upotpunjena je sa sedam predmeta većinom minijatura pokućstva.

Zbirka običaja, vjerovanja i narodne medicine, čiji predmeti govore o bogatstvu i raznolikosti društvenih i duhovnih vrijednosti broskog kraja, bogatija je za 20 predmeta od čega je 11 porculanskih kipića svetaca te devet oleografija.

Zbirka ponjava također je bogatija za pet ponjava izrađenih od domaće tkane svile i pamuka te jednom vunenom *krpanom ponjavom na gljive*, prepoznatljivim i autentičnim predstavnikom bogate baštine broskog kraja.

Zbirka fotografija obogaćena s osam fotografija koje čuvaju uspomenu na nekadašnji život sela broskog Posavlja.

U narednim godinama Etnografski odjel nastavit će s istraživanjem narodnog života broskog Posavlja, osobito slabo istraženog života seoskih žena i prikupljanjem predmeta tradicijske baštine (građa vezana uz pučka vjerovanja i narodnu medicinu, tradicijske obrte i gospodarstvo osobito pčelarstvo, ribolov i svilogojstvo). Planira se daljnje prikupljanje starih fotografija kao vizualnog transkripta vremena koje nestaje budući da je fotografija često jedino što je preostalo od minulih vremena te je kao takva važna u rekonstrukciji izgubljenog vremena, predmeta ili događaja.

Karolina Lukač

CILINDAR

3 des. 20. stoljeća

pust, koža, karton

visina 14 cm, promjer oboda 23 cm

MBP-25420

dar

Cilindar je pripadao Juliju Hoffmannu (1881.-1958.) osnivaču, prvom kustosu i ravnatelju Gradskog i arheološkog muzeja u Brodu. S unutrašnje strane oznaka: *Engel Adolf, Budapest.*

KULTURNO-POVIJESNI ODJEL

U proteklih pet godine Kulturno-povijesni odjel MBP-a upotpunjen je sa 692 jedinice građe i dokumentacije koja je najvećim dijelom nabavljena zahvaljujući darovima brojnih suradnika muzeja, a tek manjim dijelom otkupom.

Zbirka dokumentarne građe obogaćena je za 152 jedinice rukopisne i tiskane građe - osobni dokumenti i građa istaknutih pojedinaca, svjedodžbe, školske bilježnice, priznanja, diplome, pisma, spomenari, različiti službeni spisi, zapisnici, memorandum i brodskih tvrtki, programi i pozivnice brodskih društava...

Izdvajamo darovanu građu iz ostavštine Franje Pokaza (1905.-1979.), profesora na brodskoj Gimnaziji i Učiteljskoj školi te Muzičkoj školi u kojoj je bio i dugogodišnji ravnatelj, zborovođa HPD-a „Davor“ i RKUD-a „Jedinstvo“ (krsni list, domovnica, svjedodžbe, indeks i diploma Muzičke akademije u Zagrebu te razni dokumenti iz razdoblja profesorske službe u Varaždinu, Čakovcu i Slavonskom Brodu, njegove autorske skladbe, glazbeno-teorijska literatura...).

Zbirka predmeta svakodnevnog života uvećana je za 86 predmeta - posuđe, pribor za jelo, servisi za liker i kompot, kutije, haljine, torbice, pokrivala za glavu među kojima izdvajamo cilindar Julija Hoffmanna - osnivača, prvog kustosa i ravnatelja našeg muzeja te šešire iz radnje brodske kitničarke Mice Breslauer i kalupe za izradu šešira iz radnje kitničarke Nade Tomašić.

Zbirka planova, karata i atlasa upotpunjena je sa 29 karata austrijskih zemalja koje je izradio general bojnik, geograf i kartograf Joseph Ritter von Sched (1815.-1888.), a objavio Vojno-geografski institut u Beču - *General-Karte des österreichischen Kaiserstaates*, 1856. Karte su bile vlasništvo pukovnika Andrije Olujevića (1829.-1913.), velikog dobrotvora i počasnog građanina Broda na Savi.

Zbirka fotografija obogaćena je sa 125 jedinica - nekoliko obiteljskih albuma te pojedinačne fotografije Brođana, raznih događanja, brodskih društava i tvrtki - HPD „Davor“, Hrvatski sokol, Vatrogasno društvo, Domaća tvornica rublja Ivanić i Vujić, građevinski poduzetnici Cvičić i Prosch...

Posebnu cjelinu čini *građa iz ostavštine broskog zlatara, draguljara, gravera i slikara Dragutina Schwendemanna* (1882.-1969.) koja je u navedenom razdoblju upotpunjena sa 300 jedinica - osobni predmeti, album sa 144 obiteljske fotografije iz razdoblja 1901.-1967., pečati i fotografije radnje, alatke i crteži predložaka za izradu nakita, monogrami od zlata i srebra, budilice, kutija s pastel bojama, autobiografija - album sa 132 crteža tušem, portreti, karikature objavljujane u *Osi i Onduliranom ježu*, predmeti od drva koje je radio u zatvoru u Staroj Gradišci...

U narednom razdoblju popunjavanje zbirke Kulturno-povijesnog odjela znatniju pozornost usmjerit će na sakupljanje pojedinih primjeraka stilskog namještaja, proizvoda brodskih obrtnika i domaće industrije, razglednica starog Broda i sela broskog Posavlja te raznovrsne građe i dokumentacije iz razdoblja druge polovice 20. stoljeća.

Ivanka Bunčić

VOJNIČKI KOVČEG

Dubočac, 1932.

drvo, metal

27,5 x 55,5 x 32 cm

MBP-25534

dar

Drveni kovčeg pravokutnog oblika, smeđe obojen s blago zaobljenim poklopcem na kojemu je metalna ručica. Sprijeda su brava i natpis: МАТО С МИХАЉЕВИЋ /146. Pripadao je Mati Mihaljeviću iz Dubočca u vrijeme služenja vojnog roka Kraljevine Jugoslavije u Vršcu.

ODJEL SUVREMENE POVIJESTI

U Odjelu se sakuplja, čuva, stručno obrađuje i prezentira građa vezana uz vojnu, političku i gospodarsku povijest Slavenskog Broda i brodskog Posavlja te tehnička građa, a obuhvaća period od početka 20. stoljeća do danas. Fundus je raspoređen u šest zbirki, a u proteklih pet godina uvećan je za 662 jedinice (otkupljeno 49). Uz prinove sakupljene terenskim istraživačima, građu su najvećim dijelom darovali sugrađani, ustanove, udruge i tvrtke.

Zbirka dokumentarne građe II uvećana je za 16 prinova: program Prvog kongresa AFŽ-a Hrvatske (1945.), članska iskaznica Mjesne organizacije HSS-a Slavonski Brod (1940.), članska iskaznica Omladinske zadruge u Slavenskom Brodu (1981.), članska iskaznica Saveza sindikata Jugoslavije (1984.), knjižica evidencije o plaćenju članarini u SKJ te diplome Željezničkog transportnog poduzeća i legitimacije za vožnju na Jugoslavenskim željeznicama iz 70-ih i 80-ih godina 20. stoljeća.

Zbirka oružja, vojne opreme i odora upotpunjena je s 12 predmeta: vojnička identifikacijska kutijica iz Prvog svjetskog rata, vojni dalekozor s početka 20. stoljeća, vojnički kovčeg Kraljevine Jugoslavije iz 1932., oznake za kapu HV-a iz Domovinskog rata...

Zbirka odlikovanja, medalja, plaketa i značaka obogaćena je 71 prinovom, među kojima su odlikovanja: Medalja dobrom mitraljescu (1935. - 1941.), Orden rada sa srebrnim vijencem (1961. - 1991.), Medalja za vojničke vrline (1952. - 1963.); medalje: "Ban Petar Zrinski 1671. - 1971.", "Ivan Meštrović" (1972.); plakete: "Slavonski Brod" (1971.), Narodna tehnika nagrada "Boris Kidrič", "20 godina oslobođenja Slavenskog Broda" (1965.), "Trgovačka organizacija Brod" (1982.). Većinu prinova čine značke, a potječu uglavnom iz vremena socijalističke Jugoslavije.

Zbirka plakata, kalendara i sitnog tiska upotpunjena je sa 407 jedinica. Uz kalendare te plakate koji dokumentiraju različita događanja s područja politike, gospodarstva, znanosti, kulture..., većinu čine promotivni materijali (letci, presavitci, uporabni predmeti...) izdani u vrijeme predizbornih kampanja za parlamentarne, lokalne i predsjedničke izbore te izbore za Europski parlament.

Zbirka fotografija uvećana je za 39 prinova vezanih uz gospodarstvo te političku povijest grada Broda.

Tehnička zbirka obogaćena je sa 117 predmeta među kojima su: fotografski aparati "Fuji disc camera", "Polaroid", "Olympus", "Smena 8 M"; filmske kamere "Bauer" i "Yashica"; filmski projektor "Bolex"; epidijaskop; dija projektor; računski strojevi "Sömmerda", "Mercedes Euklid", "Calcorex"; logaritamska računala; džepni kalkulatori; pisači stroj "Continental"; telefaksi "Olimpya" i "Panasonic"; telefonska centrala, telefonski aparati "Iskra" i "Panasonic", mobilni telefoni; radioprijamnici "Planica" i "Nikola Tesla"; električni gramofon RIZ, gramofonske ploče; električne grijalice; električni brijači aparati "Remington" i "Philips"; sušila za kosu "Calor" i "Vihor 64", ručni stroj za šišanje kose; šivaći strojevi "Bagat" i "Pfaff"; putno glačalo "Omega"; električni mlin za mljevenje kave, boca za izradu soda-vode, kuhala na špirit ...

U narednom periodu osobita pozornost u sakupljanju građe bit će usmjerena na predmete koji nedostaju u fundusu, radi što cjelovitijeg prikaza prošlosti grada Broda i brodskog Posavlja te razvoja tehnike i uporabe tehničkih predmeta. Prioritet će imati građa iz perioda Prvog svjetskog rata (fotografije, osobne isprave, dopisnice, pisma, diplome, objave, plakati, letci, odore i vojna oprema) i Kraljevine SHS/Jugoslavije (plakati, fotografije, osobni i opći dokumenti vezani uz djelovanje Hrvatske seljačke stranke) te predmeti tehničke baštine (špiritna i plinska glačala, električni kućanski aparati...).

Ivanka Cafuta

OSKAR KOLLMANN

Savska obala, 1917.

ulje na platnu

75x145 cm

signatura d.d.: Kollmann 1917

MBP-22661

otkup

GALERIJSKI ODJEL

Kao izdvojena jedinica u sklopu Muzeja, Galerijski odjel postoji od 1961. godine pod nazivom Galerija slika. Savjet za kulturu Narodne republike Hrvatske podržao je njegovo osnivanje procjenjujući da postoje realne potrebe i uvjeti te daruje Muzeju dio otkupljenih slika sa izložaba Udruženja likovnih umjetnika Hrvatske, kao početni fond umjetnina. Već 1958. godine izrađen je *elaborat za Galeriju slika s perspektivnim planom* kojim se planiraju otkupi djela starih majstora, djela suvremenih umjetnika ali i daljnje *razvijanje fonda dječjih radova*. Umjesto *Galerije slika*, ravnateljica muzeja Katarina Petrović predložila je naziv *Umjetnička galerija* kojim se obuhvaćaju svi oblici umjetničkog oblikovanja.

Fundus Galerijskog odjela danas skrbi o približno 850 umjetnina a popunjava se donacijama i otkupima iz vlasništva građana te darovanjima samih umjetnika u sklopu povremenih izložaba. Temeljem vremenskih i tematskih odrednica umjetnine su razvrstane u šest zbirki. U proteklih pet godina fundus je uvećan za 48 umjetnina.

U *Zbirci umjetnina 18. i 19. stoljeća* značajniji udio ima građa koja pripada 19. stoljeću, a otkupom je obogaćena za 3 umjetnine: dva portreta nepoznatog bračnog para bidermajerskih karakteristika iz 1867. godine, kao i vedutom Broda češkog autora Ludovika Kube iz 1889. godine.

U *Zbirci umjetnina prve polovine 20. stoljeća* nalaze se djela autora koji su rođenjem ili neposrednim djelovanjem u našoj sredini postali dijelom kulturne povijesti grada. Za zbirku je prikupljeno 17 umjetnina: *Savska obala* iz 1917. broskog autora Oskara Kollmanna, dvije slike Josipa Muravića, tri rada Dragutina Schwendemanna, slika *Gajdaš* Alberta Grubera, *Portret Ankice Radosavljević* nepoznatog autora i dvije slike Štefanije Marije Klaić-Hribar s početka 20. stoljeća. Donacijom brodske ljekarničke obitelji Šrepel, zbirka je obogaćena slikom Dragana Berakovića koja uz otkup slike Josipa Zormanana doprinosi popunjavanju onog dijela muzejske zbirke koji se odnosi na radove slavonskih slikara, rođenjem, boravkom, djelovanjem i izlagačkom aktivnošću vezanim za zavičaj. Otkupom su prikupljeni radovi ruskih emigranata, putujućih slikara Mirboja i N. Amosofa, kao i uradci Antipovljevog učenika Ivana Pihaća nastali u razdoblju 1935. - 1950. *Zbirka Slika i crteža Vasilija P. Antipova* darovanjem je obogaćena sa šest radova ovog broskog likovnog kroničara, čiji se mnogobrojni opus nametnuo kao zasebna zbirka.

Iako je umjetnost dvadesetog stoljeća formalno podijeljena u dvije zbirke, one se sadržajno prožimaju i nadopunjuju. Za *Zbirku druge polovine dvadesetog stoljeća prikupljeno je* 14 radova. Otkupom zbirka je obogaćena slikama Radoslava i Krunoslava Kerna, akvarelom Zdravka Ćosića kao i s dvije kompozicije Lidije Kašpar Stranić izrađene u tehnici akrilika na platnu. Donacijama autora, zbirka je obogaćena slikom zagrebačke slikarice Vesne Sokolić kao i sa šest slika broskog slikara Josipa Šimića darovanih povodom obljetničke izložbe uz 30 godina rada. Slike autora Nenada Veselinovića darovane su u ime Folklornog ansambla Broda.

Dvije novije zbirke unutar Galerijskog odjela su *Zbirka recentne umjetnosti* u kojoj se nalaze radovi umjetnika nastalih od 2000. godine do danas, kao i *Zbirka spomen ploča i poprsja*. Za *Zbirku recentne umjetnosti* darovanjem su prikupljena tri rada Zlatka Kozine, akvareli Josipa Majića, Josipa Žižmana i Dušanke Kovačević. Svrha osnivanja *Zbirke spomen ploča i poprsja* je prikupiti i sačuvati spomenike prošlih vremena, koji su izgubivši svoju temeljnu ulogu izmješteni iz javnih prostora.

Prioritet Galerijskog odjela u narednom razdoblju je popunjavanje fundusa djelima suvremenih brodskih autora, umjetnika značajnih za povijest brodske likovnosti među kojima ima i onih koji su obilježili nacionalnu povijest umjetnosti.

Danijela Ljubičić Mitrović

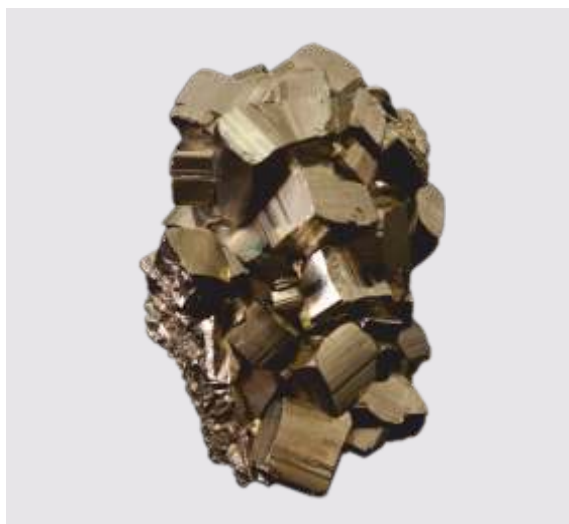
PRIRODOSLOVNI ODJEL

SMARAGD (BERIL)

dragi kamen
visina 2 cm, širina 1,2 cm
Mouzo, Kolumbija
MBP-23380
otkup

Kristali smaragda tamnozeleno boje. Dolaze u kombinaciji s piritom. Slabe su prozirnosti, zamućenog do masnog sjaja.

PIRIT

sulfid
visina 5,6 cm, širina 3 cm
MBP-23252
otkup

Kristalna druzna s pravilnim kristalima pirit, kristaliziranim u kubičnom sustavu. Zlatnožute su boje, metaličnog sjaja. Plohe kristala duge su i do 10 mm.

MARINSKI ŠKOLJKAŠ

Pecten pallium (LINNE, 1758.)
dužina 5,35 cm, širina 5,1 cm
Sulusko more, Filipini; rujna, 1989.
MBP-24954
otkup

Školjkaš iz porodice Pectenidae. Ljuštura je savršeno očuvana. Ljubičaste je boje, prekrivena s 12 radijalnih rebara koja su međusobno odijeljena međurebrenim brazdama. Rebra na sebi nose sitne bodlje. Uši su asimetrične.

MARINSKI ŠKOLJKAŠ

Spondylus barbatus (REEVE, 1856.)

dužina 8,3 cm, širina 6,1 cm

Samar, Filipini; studeni, 1992.

MBP-24390

otkup

Školjkaš iz porodice Spondylidae. Ljuštura je robusna, vrlo neobična, bež boje, prepuna ukrasa. Lijeva i desna ljuštura nose nepravilna koncentrična rebra, ukrašena bodljama, toliko dugim i krupnim da se sama rebra teško uočavaju. Pronađen je na stijenama.

MARINSKI PUŽ

Hexaplex cichoreum (GMELIN, 1791.)

visina 6,6 cm, širina 3 cm

MBP- 24352

otkup

Puž iz porodice Muricidae. Kućica je vretenasta, bijele boje. Zavoji su ukrašeni izražajnim ornamentima koji mogu biti dužine i do 1 cm, smeđe su boje, a najizražajniji su na prvom zavoju. Ušće je sifonostomnog oblika sa sifonalnim kanalom.

MARINSKI PUŽ

Murex brandaris (LINNE, 1758.)

visina 6,1 cm, širina 2,3 cm

Agathonissi, Grčka; siječanj, 1991.

MBP-24384

otkup

Puž iz porodice Muricidae. Kućica je vretenastog oblika, bijele boje s ukrasima (šiljcima) na zavojima. Površina je prekrivena finim lamelama, suture su ravne, a ušće je sifonostomnog oblika sa sifonalnim kanalom.

MARINSKI PUŽ

Harpa davidis (RÖDING, 1798.)

visina 8,4 cm, širina 4,8 cm

Bohol, Filipini; studeni, 1992.

MBP-24313

otkup

Puž iz porodice Harpidae. Kućica je sjajna i glatka, bež boje. Ima vrlo široko ušće i izražena aksijalna rebra. Vrh je malen, sitan. Cijela površina kućice je ornamentirana i ukrašena izmjenom tankih lamela bijele do smeđe boje.

CRVENA LISICA

Vulpes vulpes

visina 52 cm, dužina 63 cm

MBP-21696

otkup

Dermoplastični preparat odrasle lisice u sjedećem položaju

Krznno je s gornje strane tijela crvene do tamno crvenosmeđe boje, a s donje strane je bijelo. Donji dijelovi nogu su crni. Ulovljena kao štetočina u okolici Nove Gradiške

PATKA KRŽULJA

Anas crecca

visina 28 cm, dužina 9,5 cm

MBP-20664

dar

Dermoplastični preparat patke kržulje. Tijelo je prekriveno sivosmeđim perjem, dok je na glavi perje tamnosmeđe i zelene boje. Kržulja je ptica preletnica i zimovalica u močvarnim područjima. Viđa se najčešće u periodu rujan - ožujak. Ulovljena na području Nove Gradiške.

ARHEOLOŠKI ODJEL

SJEKIRA

Slavonski Brod - Bjeliš
mlađe kameno doba, starčevačka kultura,
6. tisućljeće prije Krista
kamen; glačanje, poliranje
dužina 5,9 cm, širina 3,7 cm, debljina 2 cm
MBP-25625
zaštitno arheološko istraživanje

Dio glačane kamene sjekire sa sačuvanim zaobljenim sječivom. Stražnji dio sjekire nije očuvan.

SJEKIRA I DLIJETO

Gornja Vrba - Savsko polje, područje Luke Brod
mlađe kameno doba, sopotska kultura,
5. tisućljeće prije Krista
kamen; glačanje, poliranje
dužina 4,5 cm, širina 3,5 cm, debljina 1 cm
dužina 5,2 cm, širina 3 cm, debljina 1 cm
MBP-24002, MBP-24004
dar

Cjelovito očuvane glačane kamene alatke - plosnata sjekira i dlijeto stanjenog i suženog stražnjeg dijela.

KAMENE ALATKE - SVRDLA

Gornja Vrba - Savsko polje, područje Luke Brod
mlađe kameno doba, sopotska kultura,
5. tisućljeće prije Krista
kamen; cijepanje
dužina 6,2 cm, širina 1,3 cm, debljina 0,4 cm
dužina 4,5 cm, širina 1 cm, debljina 0,5 cm
dužina 2,8 cm, širina 1,1 cm, debljina 0,4 cm
MBP-24011, MBP-24012, MBP-24038
dar

Cjelovito očuvane cijepane kamene alatke - svrdla sa stanjenim i zašiljenim te zakrivljenim vrhom.

SJEKIRA S RUPOM ZA NASAD

Stari Perkovci - Mijino selo
mlađe kameno doba, sopotska kultura,
5. tisućljeće prije Krista
kamen; glačanje, poliranje
dužina 6,1 cm, širina 4,7 cm, debljina 4 cm,
promjer rupe 2 cm
inv. br. MBP-24063
dar

Ulomak kamene sjekire - čekića s rupom za nasađivanje na drvenu dršku. Sačuvan je stražnji dio sjekire s djelomično očuvanom probušenom rupom te sa zaravnjenim dijelom koji je imao funkciju čekića.

SJEKIRA

Stari Perkovci - Mijino selo
mlađe kameno doba, sopotska kultura,
5. tisućljeće prije Krista
kamen; glačanje, poliranje
dužina 8,7 cm, širina 3,6 cm, debljina 1,9 cm
MBP-25626
arheološki terenski pregled

Glačana kamena sjekira dijelom oštećene gornje strane. Sječivo sjekire nije sačuvano.

MOTIKA

rijeka Sava, od sela Jaruge do Novog Grada
mlađe kameno doba, 6.-5. tisućljeće prije Krista
jelenski rog
dužina 17 cm, širina 5,8 cm, debljina 5,2 cm
MBP-25629
dar

Motika od jelenskog roga s okomito probušenom rupom za nasad drvene drške i sa zasječnim donjim dijelom sječiva. Vrh motike nije sačuvan.

PRSTEN

Gornja Vrba - Savsko polje, područje Luke Brod
kasno brončano doba, 13.-12. stoljeće prije Krista
bronca
promjer 2,2 cm, debljina žice 0,2 cm, težina 2 grama
MBP-25630
dar

Prsten prebačenih krajeva. Izrađen je od brončane žice, stanjenog i blago zašiljenog jednog završetka.

URNA

Slavonski Brod - Bjeliš
kasno brončano doba, grupa Barice-Gređani,
13. stoljeće prije Krista
keramika
visina 18,7 cm, promjer ruba 35,2 cm,
promjer dna 12,6 cm
grob 3, SJ 38/39
zaštitno arheološko istraživanje

Rekonstruirana keramička posuda - urna s dvjema simetrično postavljenim dvostruko probušenim drškama na zaobljenom tijelu posude. Unutar urne bili su položeni spaljeni ostatci pokojnika, a urna je u grobnoj raci bila okrenuta dnom prema gore i imala je funkciju pokrova na kostima.

URNA

Slavonski Brod - Bjeliš
kasno brončano doba, grupa Barice-Gređani,
13. stoljeće prije Krista
keramika
visina 9,1 cm, promjer otvora 20,7 cm,
promjer dna 7,9 cm
grob 6, SJ 60/61
zaštitno arheološko istraživanje

Bikonično oblikovana keramička posuda - urna s jednom trakastom vodoravno probušenom ručkom. Unutar urne bili su položeni spaljeni ostatci pokojnika, a urna je u grobnoj raci bila okrenuta dnom prema gore i imala je funkciju pokrova na kostima.

PRŠLJENI

Sredanci - Seoca
mlađe željezno doba, 2.-1. stoljeće prije Krista
keramika
promjer 3,4 cm, visina 1,9 cm, promjer rupe 0,6 cm
promjer 3,8 cm, visina 1,8 cm, promjer rupe 1,2 cm
promjer 4 cm, visina 1 cm, promjer rupe 1,2 cm
promjer 5,3 cm, visina 1,9 cm, promjer rupe 1,3 cm
MBP-25621, MBP-25622, MBP-25623,
MBP-25624
dar

Cjelovito očuvani keramički pršljeni za vreteno s okomito probušenom rupom u sredini.

ŽETON

Slobodnica
rimsko doba, 1. – 4. stoljeće
bronca
promjer 2,8 cm
MBP-22445
dar

Žeton s ukrasom punciranih kružića oko kojih su urezane koncentrične kružnice.

FIBULA

Završje - Gradište
rimsko doba, 2. – 3. stoljeće
bronca
promjer 3,2 cm, visina 1,4 cm
MBP-22473
dar

U cijelosti očuvana dvočlana fibula sa spiralnim iglenim mehanizmom s vanjskom tetivom. Tijelo joj je perforirano kombinacijom trubljastog i motiva svastike.

PISALJKA

područje između jezera Petnja i Brodskog Vinogorja
rimsko doba, 1. – 4. stoljeće
bronca
dužina 11,7 cm, širina 0,8 cm
MBP-22474
dar

Pisaljka (*stilus*) je metalni instrument jednog zaoštrenog, a drugog ravnog kraja. Zaoštrenim se krajem grebalo po vosku, a drugi, ravni kraj je služio «brisanju» napisanog, odnosno poravnavanju voska.

KLJUČ

Donji Andrijevići
rimsko doba, 1. – 4. stoljeće
bronca
dužina 6,5 cm, širina 2 cm
MBP-23402
dar

Ključ duguljastog zvonolikog, urezivanjem ukrašenog plosnatog tijela s kružnim otvorom u gornjem dijelu i nazubljenim donjim dijelom lista.

FIBULA

Donji Andrijevc
rimsko doba, 2. – 3. stoljeće
bronca
dužina 3,6 cm, širina 2,3 cm
MBP-23401
dar

Fibula zglobne konstrukcije iglenog mehanizma očuvana je gotovo u cijelosti: nedostaje najveći dio igle. Iznad cilindričnog zglobnog tuljca, u prijevodu koljena gornjeg dijela luka nalazi se specifična kružna šupljina. Gornji dio luka je od fasetiranog donjeg dijela odvojen profilacijom. Držać igle je umjesto bočno oblikovan *en face*.

FIBULA

Donji Andrijevc
rimsko doba, 2. – 3. stoljeće
bronca
dužina 4,3 cm, širina 2 cm
MBP-23407
dar

Spiralna konstrukcija i igla fibule nisu očuvane u cijelosti: očuvan je mali dio žičane osovine za učvršćivanje spiralne konstrukcije s 5 namotaja spirale s jedne strane. Štitna pločica je trokutastog oblika, a vanjski joj je rub ukrašen trokutastim urezima. Luk je fasetiran i ima trapezast presjek. Na držaću nedostaje ležište za iglu.

ZVONCE

Garčin
rimsko doba, 1. – 4. stoljeće
bronca, željezo
visina 4,8 cm, dimenzije kvadratne osnove 3x3 cm
MBP-23417
dar

Zvonce piramidalnog oblika, glatke i neukrašene vanjske površine s masivnom peterokutnom ručkom i kapljičastim zadebljanjima na kutovima kvadratne osnovice. U unutrašnjosti se nalaze željezna petlja i tragovi željeznog klatna.

FIBULA

Donji Andrijevc
rimsko doba, 2. – 3. stoljeće
bronca
dužina 4,1 cm, širina 2,6 cm
MBP-23405
dar

Fibula je očuvana gotovo u cijelosti: nedostaje samo veći dio držaća za iglu. Spiralna konstrukcija sastoji se od 12 navoja s vanjskom tetivom. Odozgo i s prednje strane pokrivena je štitnom pločicom ukrašenom tremolir urezom. Luk je fasetiran i ima trapezast presjek.

FIBULA

Donji Andrijevići
rimsko doba, 2. – 3. stoljeće
bronca
dužina 3,1 cm, širina 1,8 cm
MBP-23408
dar

Posrebrana brončana fibula očuvana je gotovo u cijelosti: nedostaje igla. Spirala je smještena u potpuno zatvoreni cilindrični tuljac od željeznog lima. Zaglavna pločica je lepezasta i na rubovima nazubljena. Luk je fasetiran i ima trapezast presjek.

IGLA

Slavonski Brod - Vrazova 26
srednjovjekovni period, 15. – 16. stoljeće
bronca
dužina 5,8 cm, debljina 0,1 cm
MBP-25711
zaštitno arheološko istraživanje

Igla s ovalnom glavicom pronađena je pri zaštitnom istraživanju. Služila je pri pričvršćivanju komada odjeće, a ovakav oblik se pojavljuje u 14. stoljeću i prisutan je do kraja 17. stoljeća.

NOŽ

Slavonski Brod
srednjovjekovni period, 15. – 16. stoljeće
željezo, mjed
dužina 23 cm, širina 2 cm
MBP-25712
dar

Željezni nož s mjedenom kapicom i mjedenim početkom ručke ukrašen urezima. Ručka je bila od organskog materijala te je s vremenom propala. Nađen je slučajno na području istočnih obronaka Dilj gore. Po izgledu podsjeća na orijentalne tipove noževa.

JEZIČAC POJASNE KOPČE

Surevica - Katuni
srednjovjekovni period, 15. – 16. stoljeće
bronca
dužina 3,1 cm, širina 1,4 cm
MBP-25713
dar

Jezičac pojasne kopče ukrašen urezanim koncentričnim krugovima dio je srednjovjekovne nošnje. Način ovakvog ukrašavanja javlja se od rimskih vremena, a čest je u području bizantske dominacije. Kako je jezičac nađen s novcima kasnog 16. i početka 17. stoljeća vjerojatno pripada tom dobu.

PRSTENJE

Lovčić - Turski grad
srednjovjekovni period, 14. – 16. stoljeće
bronca
vanjski promjer 1,6 - 1,8 cm
MBP-25714
dar

Pet komada brončanog prstenja pripada vremenu kasnog srednjeg vijeka, a pronađeni su slučajno na utvrđi Turski grad. To su jednostavni koluti bez ukrasa.

KERAMIČKA POSUDA

Slavonski Brod - Poloj
srednjovjekovni period, 16. – 17. stoljeće
keramika
visina 5,3 cm, promjer usta posude 30 cm,
promjer dna posude 24,2 cm
MBP-25715
dar

Posuda je nađena u rijeci Savi 2015. godine prigodom ronjenja. To je plitka posuda velikog ravnog dna koja je služila za pečenje kruha, pita i drugih jela za čiju je pripremu bilo potrebno pečenje na žaru ognjišta. Naziva se crepulja.

KERAMIČKA POSUDA

Slavonski Brod - Poloj
srednjovjekovni period, 16. stoljeće
keramika
visina 5,5 cm, promjer usta posude 23,5 cm,
promjer dna posude 19,3 cm
MBP-25716
dar

Posuda je nađena u rijeci Savi 2015. godine prigodom ronjenja. To je plitka posuda velikog ravnog dna s jednom ručkom koja je služila za pečenje kruha, pita i drugih jela za čiju je pripremu bilo potrebno pečenje na ognjištu.

KERAMIČKA POSUDA

Slavonski Brod - Poloj
srednjovjekovni period, 16. stoljeće
keramika
visina 3,9 cm, promjer usta posude 15,2 cm,
promjer dna posude 5 cm
MBP-25717
dar

Posuda je nađena u rijeci Savi 2015. godine prigodom ronjenja. To je keramički poklopac posude. Na vrhu je ukrašena motivom kotača.

KERAMIČKA POSUDA

Slavonski Brod - Poloj
srednjovjekovni period, 16. stoljeće
keramika
visina 5,8 cm, promjer usta posude 12,5 cm,
promjer dna posude 6 cm
MBP-25718
dar

Manja posuda je nađena u rijeci Savi 2015. godine prigodom ronjenja. Podsjeća svojim oblikom i grubošću izrade na keramičke pećnjake.

PRIVJESAK

Slavonski Brod - Vrazova 26
srednjovjekovni period, 15. – 16. stoljeće
kamen
dužina 2,1 cm, širina 1,9 cm
MBP-25719
zaštitno arheološko istraživanje

Kameni privjesak je pronađen 2012. godine prigodom zaštitnih arheoloških istraživanja, a kako je otkriven s tipičnom kasnosrednjovjekovnom keramikom, datira se u taj period. Privjesak je probušen po dužini, a izrađen je u obliku romba od kamena koji se naziva sard (varijacija kalcedona koji je opet varijacija kremenca). Ova vrsta poludragog kamena se često upotrebljava za izradu nakita. Najbliže nalazište sarda se nalazi u Njemačkoj.

NUMIZMATIČKI ODJEL

UGARSKI NOVAC

Surevica - Katuni
novi vijek, 1610.
srebro
promjer 2 cm
MBP-25701
dar

Avers: kruna omeđena godinom 1610, ispod natpis:
GABBATHOD:PRINTRAN

Revers: nečitak

Srebrni novac pronađen prilikom iskopa ribnjaka na Katunima nedaleko zaselka Surevica. Kovanicu je dao iskovati Gabrijel Bathory jedan od pripadnika poznate ugarske velikaške obitelji koja je vladala velikim područjima srednje Europe i dala niz vojvoda, vladara i crkvenih dostojanstvenika. Gabrijel je bio transilvanski princ od 1608. do 1613., kada je ubijen.

UGARSKI NOVAC

Surevica - Katuni
novi vijek, 1585
srebro
promjer 1,6 cm
MBP-25702
dar

Avers: grb ugarske kraljevine u sredini, uokolo
natpis: RVD·II·RO·I·S·AV·G·..B·R·

Revers: lik Gospe s Isusom, uokolo natpis:
PATR*1585*H..

Srebrni novac pronađen prilikom iskopa ribnjaka na Katunima nedaleko zaselka Surevica. Kovanicu je dao iskovati Rudolf II car Svetog Rimskog Carstva, kralj Ugarske, Hrvatske, Češke i Njemačke, te vladar ostalih habsburških posjeda. Okrunjen za kralja Ugarske 1572. godine, a zatim i za kralja Češke 1575. godine. Nakon smrti Maksimilijana II 1576. postao je austrijski nadvojvoda i car Svetog Rimskog Carstva.

POLJSKI NOVAC

Lovčić - Turski grad
srednjovjekovni period, 1507.
srebro
promjer 1,9 cm
MBP-25703
dar

Avers: orao u sredini, uokolo natpis: + MONETA :
SIGISMVNDI

Revers: kraljevska kruna u sredini, uokolo natpis: +
REGIS : POLONIE : 1508

Srebrni novac pronađen slučajno na prostoru utvrde Turski grad nedaleko sela Lovčić. Kovanicu je dao iskovati Žigmund (Sigismund) poljski kralj iz dinastije Jagelovića koji je vladao od 1506. do 1548.

UGARSKI NOVAC

Lovčić - Turski grad
srednjovjekovni period, 1511.
srebro
promjer 1,5 cm
MBP-25705
dar

Avers: Grb ugarske kraljevine u sredini, uokolo natpis: WLADI... R.VNGARIE1511

Revers: lik Gospe s Isusom, uokolo natpis: PATRO... VNGARIE

Srebrni novac pronađen slučajno na prostoru utvrde Turski grad nedaleko sela Lovčić. Kovanicu je dao iskovati hrvatsko ugarski kralj Vladislav II poznat i kao Vladislav Jagelović, a bio je kralj od 1490. do 1516.

UGARSKI NOVAC

Lovčić - Turski grad
srednjovjekovni period, 1526.
srebro
promjer 1,5 cm
MBP-25706
dar

Avers: Grb ugarske kraljevine u sredini, uokolo natpis: LVDOVICVSRVNGAR1526

Revers: lik Gospe s Isusom, uokolo natpis: PATRONAVNGARIE KP

Srebrni novac pronađen slučajno na prostoru utvrde Turski grad nedaleko sela Lovčić. Kovanicu je dao iskovati hrvatsko ugarski kralj Ludovik II iz vladarske kuće Jagelović, a bio je kralj od 1516. do 1526.

UGARSKI NOVAC

Lovčić - Turski grad
srednjovjekovni period, 1387. - 1437.
srebro
promjer 1,3 cm
MBP-25707
dar

Avers: Grb u sredini, uokolo natpis: MON · SIG-ISMVNDI

Revers: dvostruki križ u sredini, uokolo natpis: +· REGIS VNGARIE ET · C·

Srebrni novac pronađen slučajno na prostoru utvrde Turski grad nedaleko sela Lovčić. Kovanicu je dao iskovati hrvatsko ugarski kralj Žigmund (Sigismund) iz dinastije Luksemburg, a bio je kralj od 1387. do 1437.

NOVAC BARBADOSA

Slavonski Brod
novčanica, 1999.
papir, 5 dolara
dužina 14,8 cm, širina 6,4 cm
MBP-25708

otkup
Avers: natpis – CENTRAL BANK OF BARBADOS THESE NOTES ARE LEGAL TENDER FOR THE PAYMENT OF ANY AMOUNT FIVE DOLLARS, s desne strane prikaz muškog lika u okviru i natpis: SIR FRANK WORREL, a s lijeve prikaz grba, u uglovima oznake 5\$, ukrašeno geometrijskim i vegetabilnim motivima.

Revers: natpis – CENTRAL BANK OF BARBADOS FIVE DOLLARS, u sredini je prikaz panorame grada ispod natpis: DE LA RUE, a u tri ugla oznaka 5\$, ukrašeno geometrijskim i vegetabilnim motivima.

TURSKI NOVAC

Slavonski Brod
novčanica, 1970.
papir, 250000 lira
dužina 15,8 cm, širina 7,5 cm
MBP-25709

otkup
Avers: natpis – TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI İKIYUZELLI BIN 250000 TURK LIRASI 14OCAK 1970. TARİH VE 1211 SAYILI KANUNA GÖRE ÇIKARIL MİSTİR, s desne strane prikaz muški lik, u lijevom donjem uglu 250000, ukrašeno geometrijskim i vegetabilnim motivima.

Revers: natpis – TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI, u sredini panorama grada, ispod natpis: KIZILKULE ALANYA, u lijevom donjem i desnom gornjem uglu 250000, u desnom donjem uglu natpis: İKIYUZELLI BIN TÜRK LIRASI, ukrašeno geometrijskim i vegetabilnim motivima.

INDIJSKI NOVAC

Slavonski Brod
novčanica, 1996.
papir, 10 rupija
dužina 13,6 cm, širina 6,3 cm
MBP-25710

otkup
Avers: natpis – RESERVE BANK OF INDIA GUARANTEED BY THE CENTRAL GOVERNMENT 10 I PROMISE TO PAY THE BEARER THE SUM OF TEN RUPEES, s desne strane prikaz muškog lika i natpis: M.K. GANDHI, u gornjim uglovima 10, u donjem lijevom uglu skulptura tri lava, ukrašeno geometrijskim i vegetabilnim motivima, natpisi na indijskom pismu.

Revers: natpis – TEN RUPEES, u sredini je prikaz životinja: tigra, slona i nosoroga, u lijevom donjem i gornjim uglovima 10, ukrašeno geometrijskim i vegetabilnim motivima, natpisi na indijskom pismu.

ETNOGRAFSKI ODJEL

PORCULANSKA FIGURICA ISUSA

početak 20. stoljeća
porculan
dužina 3,5 cm
MBP-17255
otkup

Figurica djeteta Isusa od bijele porculanske gline (kaolina), ručno oblikovana.

LAMPA

početak 20. stoljeća
staklo, porculan, metal
visina postolja 23 cm, visina lampe 14 cm
MBP-17830(1-2)
dar

Stolna petrolejska lampa izrađena u kombinaciji stakla, porculana i metala. Metalno postolje izvedeno sa secesijskim ukrasima.

KONJ ZA LJULJANJE

sredina 20. stoljeća
drvo, papir, koža, metal
visina 72 cm, širina postolja 85 cm
MBP-16452
otkup

Konj za ljuljanje na crvenom drvenom postolju od papir mašea. Ima kožne uzde i remenima spojeno metalno stremenje na obojano sedlo.

DJEVOJKA U NARODNOJ NOŠNJI

Bukovlje, oko 1930.

papir

visina 13 cm, širina 8,5 cm

MBP-15826

dar

Fotografija djevojke u narodnoj nošnji. Djevojka stoji kraj stolića na kojem je vaza s cvijećem i knjiga koju drži jednom rukom.

SVETI JOSIP S ISUSOM

početak 20. stoljeća

papir, drvo, staklo

visina 26 cm, širina 18,5 cm

MBP-23956

dar

Oleografija sv. Josipa s Isusom. U središtu je lik sv. Josipa koji u naručju jednom rukom drži malog Isusa, a drugom pridržava granu ljiljana. Isus desnom rukom nad glavom sv. Josipa drži vijenac od cvijeća. Uokvirena jednostavnim uskim drvenim okvirom.

KALUP ZA PAPRENJAKE

sredina 20. stoljeća

drvo

dužina 7,5 cm, širina 4,1 cm

MBP-21371

dar

Drveni kalup za paprenjake s motivom konja i ribe, svaki je motiv s jedne strane.

KVAČICA ZA RUBLJE

početak 20. stoljeća

drvo

dužina 11 cm

MBP-22686

dar

Jednostavna drvena kvačica za rublje s početka 20. stoljeća.

PEŠKIR

Rastušje, prva pol. 20. stoljeća
pamuk
dužina 212 cm, širina 44,5 cm
MBP-15820
otkup

Tkani ručnik (peškir) s utkanim crvenim prugama i motivom hrastovog lista. Na rubovima šlinga.

UKRASNI JASTUČIĆ

Vrpolje, sredina 20. stoljeća
pliš, svila, pamuk
dužina 32 cm, širina 37 cm
MBP-18445
dar

Jastučić od crnog pliša ukrašen vezom svilenim koncem - motiv košare s cvijećem i heklanim trodimenzionalnim plodovima jagoda.

DJEČAK NA KONJU ZA LJULJANJE

Slavonski Brod, 1953.
visina slike 38,5 cm, širina slike 28 cm
širina okvira 5 cm
papir, staklo, drvo
MBP-16453
dar

Uramljena kolorirana fotografija dječaka na konju za ljuljanje.

KULTURNO-POVIJESNI ODJEL

ULAZAK AUSTRIJSKIH TRUPA U BOSNU, PREKO RIJEKE SAVE KOD BRODA

1878.

papir

31x44,5 cm

MBP-23692

otkup

Ilustracija J. Bella *ENTRY OF AUSTRIAN TROOPS INTO BOSNIA: CROSSING THE RIVER SAVE, AT BROD* objavljena je u tjedniku *The Illustrated London News*, 24. kolovoza 1878., str. 188-189.

Po odluci Berlinskog kongresa (1878.) Austro-Ugarska je dobila mandat da zaposjedne Bosnu i Hercegovinu. Dana 29. srpnja 1878. godine austrougarska vojska pod zapovjedništvom generala Josipa Filipovića prešla je na desnu obalu Save u Brodu preko pontonskog mosta kod franjevačkog samostana.

SABLJA, časnička

oko 1890.

čelik, mjed, koža, drvo

cijela dužina 90 cm, dužina sječiva 70 cm

širina sječiva 2,5 cm

MBP-25571

otkup

Časnička sablja francuske mornarice. Držak drven, presvučen kožom i ovijen žicom. Rukobran od mjedi, lučno oblikovan, proširuje se u zdjelicu s lisnatim ukrasom i sidrom. Na jednobridnom, blago zakrivljenom sječivu oznake *B, D i Coulaux & Cie Klingenthal*. Korice drvene, presvučene kožom, s mjedenim okovima na ustima.

TAMBURAŠKI ZBOR DJEVOJAKA HPD-a „DAVOR“, Brod na Savi

oko 1890.

papir, karton

27,5x33 cm

FKPO-5868

dar

Prvi red: Marija Mađarević (?), Gizela Stano
Drugi red: Zora Rukavina, Ankica Deanović, Ljubica Maričević, Josip Hruza (zborovođa HPD „Davor“-a 1887.-1895.), Anka Zdjelarević, Justa Kettig, Emilija Mađarević
Treći red: Gustika Fleck, Ljubica Cviić, Marija Bacher, Reza Mađarević, Helena Makovica, Matilda Bacher

LULA

1815.

drvo, metal

visina 8,5 cm, promjer 3,5 cm

MBP-25494

otkup

Čašica lule izrađena je od drva, ukrašena reljefnim prikazom zeca, kućice i stiliziranim biljnim ornamentom. Na prednjoj strani čašice ugravirana godina: 1815. Žarnicu zatvara metalni poklopac. Kamiš nedostaje. Iz ostavštine broskog zlatara i draguljara Dragutina Schwendemanna (1882.-1969.), lulu naslijedio od svog djeda Andreasa Riemana (1817.-1900.).

SVJEDODŽBA JOSIPA CVIJIĆA

1898.

papir

34x21 cm

MBP-25467

dar

Svjedodžba na ime Josipa Cvijića, učenika osmog razreda Više pučke dječjačke škole u Brodu na Savi, 6. kolovoza 1898. godine. U potpisu ravnatelj Matija Kolak. Josip Cvijić (Cviić), po završetku građevinske škole u Zagrebu, bio je brodski gradski mjernik i poznati građevinski poduzetnik.

SET ZA ZAČINE

1. des. 20. stoljeća

alpaka, staklo

visina stalka 23,5 cm, visina bočice 16 cm

MBP-24273

otkup

Set se sastoji od stalka i bočica za ocat i ulje. Oznaka proizvođača na dnu stalka: *Berndorf*.

PODNOS

3. des. 20. stoljeća
porculan
visina 5 cm, promjer košarice 22,5 cm
MBP-25483
otkup

Na okrugloj bazi, na niskoj nožici košarica s motivom rešetkaste reljefne strukture i višebojnim cvjetnim motivom uz obod i na dnu. Oznaka proizvođača na dnu: *Rosenthal, Selb*.

KOŠULJA

4. des. 20. stoljeća
platno
70x42 cm
MBP-22854
dar

Muška košulja od bijelog platna, dugih rukava. Na unutrašnjoj strani, ispod okovratnika oznaka proizvođača: *F/B* (Florijan Ivanić Brod). Domaću tvornicu rublja osnovao je Florijan Ivanić 1919. godine.

KUTIJA ZA ŠEŠIRE

3. des. 20. stoljeća
furnir
visina 31 cm, promjer 44 cm
MBP-25437
dar

Natpis radnje: *KITNIČARKA MICA BRESSLAUER TRUMBICEVA 17.*

Naljepnica s oznakom proizvođača na dnu kutije: *Alois Reismann Jun., Beč Büsten-u. Fournier Kartons Erzeuger / Wien VII Siebensterngasse 54.* Kitničarka Mica Breslauer imala je radnju u Brodu od 1913. do 1962.

ODJEL SUVREMENE POVIJESTI

VOJNIČKA IDENTIFIKACIJSKA KUTIJICA

Austro-Ugarska Monarhija, 1914.

metal, papir
5,8x3,3 cm
MBP-25535
otkup

Plosnata kutijica bez ukrasa, u sredini spojena šarkom, s karičicom za provlačenje lančića. U kutijici se nalazi tiskani listić s identifikacijskim podacima Dragutina Schwendemanna (1882.-1969.) sudionika Prvog svjetskog rata na bojištima u Srbiji i Galiciji.

ČLANSKA ISKAZNICA MJESNE ORGANIZACIJE HRVATSKE SELJAČKE STRANKE SLAVONSKI BROD

Tiskara V. Buk, Slavonki Brod, 1940.

papir
10x7 cm
MBP-25532
otkup

Na koricama zelene boje utisnut je povijesni hrvatski grb. Na unutarnjoj strani korica su fotografija i potpis dr. Vladka Mačeka te natpis: Vjera u Boga i seljačka sloga! Iskaznica Florijana Lackovića, poštanskog penzionera iz Slavenskog Broda, ovjerovljena je 12. lipnja 1940. pečatom Mjesne organizacije HSS-a i potpisom dr. Josipa Gunčevića.

PRVI KONGRES AFŽ-a HRVATSKE

Zagreb, 1945.

papir
16x9,8 cm
MBP-25132
dar

Na ilustriranom višestrukome presavitku otisnut je program I. kongresa Antifašističkog fronta žena Hrvatske održanog u Zagrebu 22. i 23. srpnja 1945. Uz sudjelovanje u radu kongresa, delegatkinje su nazočile velikom zboru žena na Jelačićevom trgu, posjetile kongresnu izložbu te kulturne i socijalne ustanove u Zagrebu.

Program je pripadao Marici Kovačević iz Slavenskog Broda, sudionici kongresa.

ORDEN RADA SA SREBRNIM VIJENCEM

ZIN - kovnica, Beograd, 1961. - 1991.
posrebrnena bronca
4,4x4,4 cm
MBP-23157
otkup

U središnjem dijelu ordena je reljef na podlozi kružnog zupčanika u donjem dijelu ukrašen lovorovim vijencem. Reljef prikazuje poprsja radnika i radnice u lijevom profilu. Radnica u desnoj ruci drži cvijet. Iza njihovih glava je otvorena knjiga, a iznad nje ukriženi srp i čekić. Reljef i zupčanik s lovorovim vijencem nalaze se na petokrakoj zvijezdi. Na naličju je igla za pričvršćivanje ordena s oznakom proizvođača: ZIN - KOVNICA.

Lit.: Boris Prister, *Odlikovanja iz zbirke dr. Veljka Malinara*, Hrvatski povijesni muzej, Zagreb, 2000., 167.

POLA PUTA

Zagreb, 2014.
papir, 54 str.
22,5x16,5 cm
MBP-25533
dar

U brošuri Kukuriku koalicije (SDP, HNS, IDS-DDI, HSU) dan je pregled ostvarenog iz Plana 21 u prvoj polovici mandata Vlade Republike Hrvatske, koju je formirala Kukuriku koalicija nakon parlamentarnih izbora održanih 4. prosinca 2011.

IZBORI ZA VIJEĆE PROIZVOĐAČA

Slavonski Brod, 1958.
papir
10x14,5 cm
MBP-25572
dar

Izbori za Vijeće proizvođača u Poduzeću za impregnaciju drveta Slavonski Brod. Slijeva nadesno: Jerko Mileta, Petar Barbir, Ankica Čelić, ?, ?, ?

ŠPIRITNO KUHALO

oko 1935.
metal
13,3x24x14,5 cm
MBP-25531
dar

Metalno kućište na tri nožice s kružnim otvorom i spremnikom špirita. Ispod otvora je perforirano grijaće tijelo, a iznad njega cjevčica za dotok goriva.

PUTNO GLAČALO OMEGA

Njemačka, 1960-ih
metal, drvo, bakelit
10,5x13x7 cm
MBP-20442
dar

Metalno kućište s naglašenim potplatom, ravne stražnje strane s natpisom: Omega Typ 1007. Na gornjoj strani je sklopivi metalni držač s drvenom crno obojenom drškom. Glačalo snage 100 W, s mogućnošću promjene napona za 110 V ili 220 V, čemu služi poseban žičani preklopnik. Nalazi se u smeđoj kožnoj kutiji s natpisom: Omega.

DŽEPNI KALKULATOR

Digitron, Buje, oko 1980.
bakelit, elektrotehnički materijali
7,7x13,7x1 cm
MBP-15352
dar

Kućište crne boje, pravokutnog oblika s natpisom: digitron/db 1000. Sastoji se od programiranoga mikroprocesora s radnim spremnikom, tipkovnice za unos brojeva i naredaba te pokaznika za prikaz unesenih i izračunanih vrijednosti. Bio je poznat pod nazivom digitron, prema tvornici Digitron iz Buja, u kojoj je 1971. osmišljen i proizveden prvi džepni kalkulator u Europi.

GALERIJSKI ODJEL

NEPOZNATI AUTOR

Portret žene

1867.

ulje na platnu

89x76 cm

signatura na poledini slike: Vizkeleti & Rausch

MBP-25724

otkup

LUDOVIK KUBA

Brod Slavonsky

1889.

olovka na papiru

18x26 cm

signatura d.l.: L Kuba; d.s.: 4/9 89

d.d.: Brod Slavonsky

MBP-25725

otkup

JOSIP MURAVIĆ

Autoportret

1935.

ulje na platnu

57x46 cm

signatura d.d.: MURAVIĆ 1935.

MBP-25723

otkup

VASILIJ P. ANTIPOV

Ispod Triglava
oko 1940.
ulje na platnu
25,5x48 cm
signatura d.d.: V Antipov
MBP-25728
dar

NIKOLAJ AMOSOF

Mrtva priroda
oko 1920.
ulje na platnu
31x51cm
signatura d.d.: N. Amosof.
MBP-25726
otkup

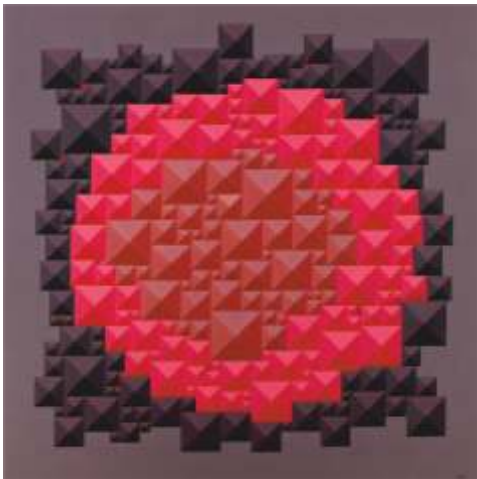

ALBERT GRUBER

Gajdaš
oko 1940.
ulje na platnu
88x59 cm
signatura d.d.: Gruber
MBP-25727
otkup

VESNA SOKOLIĆ
Vrujje na Kornatu II
1981.
ulje na platnu
67x67 cm
signatura d.d.: Sokolić-71.
MBP-25729
dar

LIDIJA KAŠPAR STRANIĆ
Vatra / Varijacije megalopolisa
2000.
akrilik na platnu
100x100 cm
bez signature
MBP-25721
dar

VESNA OSOJNIČKI
Kvadratni prodor
2011.
keramika
36x40x13 cm
bez signature
MBP-25730
dar

DAROVATELJI

Mato AGATIĆ, Jaruge
Ante ARELIĆ, Donja Vrba
Petar BARBIR, Slavonski Brod
Terezija BARTA-BRUNČIĆ, Slavonski Brod
Marko BAŠIĆ, Slavonski Brod
Petar BAŠIĆ, Slavonski Brod
Branko BJELAN, Vrpolje
Mato BOREVKOVIĆ, Gornja Vrba
Drago BRESLAUER, Slavonski Brod
Dobroslav BRLIĆ, Slavonski Brod
Ivanka BUNČIĆ, Slavonski Brod
Ivanka CAFUTA, Slavonski Brod
Rita CAR, Dubrovnik
Katica CELNER, Slavonski Brod
Mario CRVENKA, Slavonski Brod
Vladimira DABČEVIĆ ČELIKOVIĆ,
Slavonski Brod
Andrija DIVIĆ, Slavonski Brod
Branimir DOPUĐA, Zagreb
Ivana DRAČA, Slavonski Brod
Branka EREIZ, Bukovlje
Stjepan ERPAČIĆ, Oriovac
Zdenka FILIPOVIĆ, Slavonski Brod
Pavo FUNARIĆ, Slavonski Brod
Blaženka GOGIĆ, Slavonski Brod
Snježana GOLUBIĆ, Pula
Blanka HODŽIĆ, Slavonski Brod
Delibor JAKIČIĆ, Slavonski Brod
Josip JERKOVIĆ, Zagreb
Lidija KAŠPAR STRANIĆ, Zagreb
Mario KAUZLARIĆ, Slavonski Brod
Nataša KAVEDŽIJA, Slavonski Brod
Josip KECERIN, Slavonski Brod
Ivan KERN, Zagreb
Dušanka KOVAČEVIĆ, Slavonski Brod
Dinko KOZAK, Slavonski Brod
Zlatko KOZINA, Slavonski Brod
Vera KRAJNOVIĆ, Slavonski Brod
Stjepan LAKUŠIĆ, Slavonski Brod
Vjenceslav LEKO, Slavonski Brod
Eva LET, Slavonski Brod
Bojana LUČIĆ, Sikirevci
Slavica MAHOVNE, Slavonski Brod
Josip MAJIĆ, Slavonski Brod
Silvije MARJANOVIĆ, Slavonski Brod
Mladen NIKOLIĆ, Slavonski Brod
Zlatko OMERBAŠIĆ, Slavonski Brod
Gabrijela ORLOVIĆ, Slavonski Brod
Vesna OSOJNIČKI, Zagreb
Ljubica PERNAR, Slavonski Brod

Josip PIHA, Slavonski Brod
Vlado POKOPČIĆ, Slavonski Brod
Goran RENDULIĆ, Slobodnica
Dražen RUŠKO, Slavonski Brod
Vesna SOKOLIĆ, Zagreb
Branka SOLINA, Slavonski Brod
Jasminka STOIĆ, Požega
Josip ŠIMIĆ, Slavonski Brod
Mladen ŠLJIVARIĆ, Slavonski Brod
Ana ŠPRAJC, Slavonski Brod
Branka ŠREPEL, Zagreb
Petar ŠTAJDUHAR, Slavonski Brod
Katica ŠUTALO, Slavonski Brod
Katica TAJMER, Brodski Varoš
Štefica TILJAK, Slavonski Brod
Zvonimir TOLDI, Slavonski Brod
Vesna UDOVIČIĆ, Slavonski Brod
Ivo UTVIĆ, Sredanci
Stribor UZELAC SCHWENDEMANN,
Slavonski Brod
Dunja VANIĆ, Slavonski Brod
Đurđa VILAGOŠ, Slavonski Brod
Vera VUKELIĆ, Slavonski Brod
Zvonimir ZEBA, Slavonski Brod
Milosava ZORC, Slavonski Brod
Emil ŽIŽMAN, Slavonski Brod

* * * *

ĐURO ĐAKOVIĆ, ENERGETIKA I
INFRASTRUKTURA d.o.o. Slavonski Brod
FOLKLORNI ANSAMBL BRODA,
Slavonski Brod
HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA,
Slavonski Brod
HRVATSKI DEMOKRATSKI SAVEZ
SLAVONIJE I BARANJE, Slavonski Brod
HRVATSKI PRIRODOSLOVNI MUZEJ, Zagreb
HRVATSKA SELJAČKA STRANKA,
Slavonski Brod
HRVATSKA STRANKA PRAVA
DR. ANTE STARČEVIĆ, Slavonski Brod
KLUB PODVODNIH AKTIVNOSTI
"MARSONIA", Slavonski Brod
KNJIGOVEŽNICA VESNA, Slavonski Brod
SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA
HRVATSKE, Slavonski Brod
SPOMEN GALERIJA IVANA MEŠTROVIĆA,
Vrpolje
STROJARSKI FAKULTET, Slavonski Brod

Nakladnik
Muzej Brodskog Posavlja
osnovan 1934.
Slavonski Brod
Starčevićeva 40
tel./fax: 035/447-415
e-mail: muzej-bp@sb.htnet.hr

Za nakladnika
Danijela Ljubičić Mitrović

Autori izložbe i kataloga
Ivana Artuković-Župan
Ivanka Bunčić
Ivanka Cafuta
Ivana Marušćak
Lidija Miklik-Lozuk
Josip Lozuk
Karolina Lukač
Danijela Ljubičić Mitrović

Fotografije
Damir Fajdetić
Željko Matuško

Priprema izložaka
Preparatorska radionica MBP-a
Željko Čavčić
Damir Fajdetić
Mario Kauzlarić

Tehnička realizacija izložbe
Ante Arelić
Željko Čavčić
Mario Kauzlarić

Grafička priprema
Autor, Slavonski Brod

Tisak
Arca d.o.o., Nova Gradiška

Naklada
300 primjeraka

ISBN 978-953-7116-44-6

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000950822.

